ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1994

Vyhlásené: 24.08.1994 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

219

OZNÁMENIE
Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky

Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky oznamuje, že 1. marca 1994 bola v Bratislave podpísaná Dohoda medzi vládou Slovenskej republiky a Vysokým komisárom Organizácie Spojených národov pre utečencov týkajúca sa právneho štatútu, imunít a výsad Úradu Vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov (UNHCR) a jeho personálu v Slovenskej republike.

Dohoda nadobudla platnosť 1. marca 1994 na základe článku XVII ods. 1.

DOHODA

medzi vládou Slovenskej republiky a Vysokým komisárom Organizácie Spojených národov pre utečencov týkajúca sa právneho štatútu, imunít a výsad UNHCR a jeho personálu v Slovenskej republike

Keďže Rezolúciou Valného zhromaždenia Organizácie Spojených národov č. 319/IV/ z 3. decembra 1949 bol zriadený Úrad Vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov,

keďže Štatút Úradu Vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov, prijatý Valným zhromaždením Organizácie Spojených národov Rezolúciou č. 428/V/ zo 14. decembra 1950, stanovuje okrem iného, že Vysoký komisár konajúci na základe poverenia Valným zhromaždením Organizácie Spojených národov preberá funkciu poskytovania medzinárodnej ochrany pod záštitou Organizácie Spojených národov utečencom zahrnutým do Štatútu a bude hľadať trvalé riešenia problémov utečencov v spolupráci s vládami a v závislosti od schválenia príslušnými vládami aj súkromnými organizáciami pri uľahčovaní dobrovoľnej repatrácie utečencov alebo ich asimilácie v nových štátnych spoločenstvách,

keďže Úrad Vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov, pridružený orgán zriadený Valným zhromaždením Organizácie Spojených národov podľa článku 22 Charty Organizácie Spojených národov je integrálnou súčasťou Organizácie Spojených národov, ktorého právny štatút, výsady a imunity sa riadia Dohovorom o výsadách a imunitách Organizácie Spojených národov, prijatých Valným zhromaždením Organizácie Spojených národov 13. februára 1946,

keďže vláda Slovenskej republiky a Úrad Vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov si želajú stanoviť podmienky, za ktorých Úrad v rámci svojho mandátu bude zastúpený v Slovenskej republike,

preto vláda Slovenskej republiky a Úrad Vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov v duchu priateľskej spolupráce uzatvorili túto dohodu:

Článok I
Definície

Na účely tejto dohody platia nasledujúce definície:

1. UNHCR – Úrad Vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov.
2. Vysoký komisár – Vysoký komisár Organizácie Spojených národov pre utečencov alebo funkcionári, ktorým Vysoký komisár udelil právomoc konať v jeho zastúpení.
3. Vláda – vláda Slovenskej republiky.
4. Hostiteľská krajina alebo krajina – Slovenská republika.
5. Zmluvné strany – vláda a UNHCR.
6. Dohovor – Dohovor o výsadách a imunitách Organizácie Spojených národov prijatý Valným zhromaždením Organizácie Spojených národov 13. februára 1946.
7. Úrad UNHCR – všetky úrady a budovy, stavby a zariadenia vo vlastníctve alebo v správe UNHCR v krajine.
8. Reprezentant UNHCR – funkcionár UNHCR riadiaci Úrad UNHCR v krajine.
9. Funkcionári UNHCR – všetci pracovníci UNHCR zamestnaní podľa personálnych predpisov a pravidiel Organizácie Spojených národov s výnimkou osôb, ktoré sú získané miestne a je im stanovená hodinová sadzba podľa Rezolúcie Valného zhromaždenia Organizácie Spojených národov č. 76/I/.
10. Experti na misii – jednotlivci, ktorí nie sú funkcionármi UNHCR alebo osobami vykonávajúcimi služby v zastúpení UNHCR, podnikajúcimi misie pre UNHCR.
11. Osoby vykonávajúce služby v zastúpení UNHCR – fyzické a právnické osoby a ich zamestnanci, ktorí nie sú štátnymi príslušníkmi hostiteľskej krajiny pracujúcimi pre UNHCR a pomáhajúcimi UNHCR pri realizácii jeho programov.
12. Personál UNHCR – funkcionári UNHCR, experti na misii a osoby vykonávajúce služby v zastúpení UNHCR.

Článok II
Cieľ dohody

Dohoda obsahuje základné podmienky, podľa ktorých bude UNHCR v rámci svojho mandátu spolupracovať s vládou, otvorí si svoj úrad v krajine a bude vykonávať svoje funkcie medzinárodnej ochrany a humanitárnej pomoci v prospech utečencov a iných osôb jeho záujmu v hostiteľskej krajine.

Článok III
Spolupráca medzi vládou a UNHCR

1. Spolupráca medzi vládou a UNHCR v oblasti medzinárodnej ochrany a humanitárnej pomoci utečencom a iným osobám, ktoré sú predmetom záujmu UNHCR, sa uskutočňuje na základe Štatútu UNHCR, iných príslušných rozhodnutí a rezolúcií súvisiacich s UNHCR prijatých orgánmi Organizácie Spojených národov a článku 35 Konvencie týkajúcej sa postavenia utečencov z roku 1951 a článku 2 Protokolu týkajúceho sa postavenia utečencov z roku 1967.

2. Úrad UNHCR bude viesť konzultácie s vládou Slovenskej republiky a bude s ňou spolupracovať v oblasti prípravy a zhodnotenia projektov pre utečencov.
3. Podmienky každého schváleného projektu vrátane odporúčaní vlády a Vysokého komisára o poskytnutí finančných prostriedkov, zásob, zariadení a služieb alebo iných foriem pomoci utečencom sa budú predkladať vo forme návrhov zmlúv na podpis vláde a UNHCR.
4. Vláda po celý čas zaručuje personálu UNHCR neobmedzený prístup k utečencom a iným osobám, ktoré sú predmetom záujmu UNHCR, ako aj k miestam realizácie projektov UNHCR s cieľom monitorovať všetky fázy tejto realizácie.

Článok IV

Úrad UNHCR

1. Vláda víta, že UNHCR si zriadi a bude viesť Úrad UNHCR v krajine s cieľom poskytovať medzinárodnú ochranu a humanitárnu pomoc utečencom a iným osobám, ktoré sú predmetom záujmu UNHCR.
2. UNHCR môže so súhlasom vlády ustanoviť Úrad UNHCR v krajine, ktorý bude slúžiť ako regionálny (oblastný) úrad. UNHCR oznámi vláde písomne počet a úroveň funkcionárov určených pre tento úrad.
3. Úrad UNHCR bude vykonávať funkcie tak, ako boli určené Vysokým komisárom vzťahujúce sa na jeho mandát pre utečencov a iné osoby jeho záujmu vrátane vytvorenia a udržiavania vzťahov medzi UNHCR a inými vládnymi a nevládnymi organizáciami činnými v krajine.

Článok V

Personál UNHCR

1. UNHCR môže vymenovať do svojho úradu v krajine takých funkcionárov alebo iný personál, aký UNHCR považuje za potrebný na uskutočňovanie svojich funkcií medzinárodnej ochrany a humanitárnej pomoci.
2. Vláda bude informovaná o kategórii funkcionárov a iného personálu, ktorý má byť vymenovaný do Úradu UNHCR v krajine.
3. Na účely konzultácie a spolupráce s príslušnými funkcionármi vlády a inými stranami zainteresovanými na práci s utečencami môže UNHCR ustanoviť funkcionárov na návštevu krajiny v súvislosti
   a) s preskúmaním, prípravou, monitorovaním a hodnotením programov medzinárodnej ochrany a humanitárnej pomoci,
   b) s nakladaním, prijatím, distribúciou alebo použitím dodávok, zariadení a iných materiálov zaobstaraných UNHCR,
   c) s hľadaním trvalých riešení problémov utečencov,
   d) s riešením akýchkoľvek iných záležitostí súvisiacich s uplatnením tejto dohody.

Článok VI

Výhody poskytované pri realizácii humanitárnych programov UNHCR

1. Vláda po dohode s UNHCR urobí všetky opatrenia, ktoré môžu byť potrebné na oslobodenie funkcionárov UNHCR, expertov na misii a osôb vykonávajúcich služby v zastúpení UNHCR od predpisov alebo iných právnych ustanovení, ktoré môžu prekážať činnostiam a projektom uskutočňovaným podľa tejto dohody, a poskytne im také iné úľavy, ktoré môžu byť potrebné na urýchlené a účinné vykonanie humanitárnych programov UNHCR pre utečencov v krajine. Také opatrenia budú zahrňovať oprávnenie používať bez licenčných poplatkov rozhlasové alebo iné telekomunikačné zariadenia UNHCR, udelenie práv leteckej prepravy a oslobodenie od leteckých pristávacích poplatkov a poplatkov za nákladné lety núdzovej pomoci, transport utečencov alebo personálu UNHCR.
2. Vláda po dohode s UNHCR bude pomáhať funkcionárom UNHCR pri hľadaní primeraných úradných budov a dá ich k dispozícii UNHCR bezplatne alebo za základný poplatok.

3. Vláda po dohode s UNHCR urobí obvyklé opatrenia na zabezpečenie rozsahu finančných prostriedkov až do vzájomne dohodnutej sumy na krytie nákladov na miestne služby a zariadenia pre Úrad UNHCR, ako je zriadenie úradu, vybavenie, udržiavanie a prípadné nájomné.
4. Vláda zaručuje, že Úradu UNHCR sa poskytnú potrebné verejné služby a že tieto verejné služby sa budú poskytovať za spravodlivých podmienok.
5. V prípade potreby vláda urobí nevyhnutné opatrenia na zaistenie bezpečnosti a ochrany budov Úradu UNHCR a jeho personálu.
6. Vláda uľahčí získanie vhodného domáceho ubytovania pre medzinárodný personál UNHCR.

Článok VII

Výsady a imunity

1. Vláda bude aplikovať na UNHCR, jeho majetok, financie a aktíva a na jeho funkcionárov a expertov na misii príslušné ustanovenia Dohovoru o výsadách a imunitách Organizácie Spojených národov, ktorého zmluvnou stranou sa vláda stala 1. januára 1993.
2. Bez obmedzenia platnosti odseku 1 tohto článku vláda konkrétne poskytne UNHCR výsady, imunity, práva a zľavy stanovené v článkoch VIII až XV tejto dohody.

Článok VIII

Úrad, majetok, fondy a aktíva UNHCR

1. UNHCR, jeho majetok, fondy a aktíva kdekoľvek umiestnené a u kohokoľvek v držbe sú nedotknuteľné pred akoukoľvek formou právneho postihu s výnimkou prípadu, ak sa UNHCR výslovne nezriekne tejto imunity; toto zrieknutie sa nebude sa vzťahovať na akékoľvek výkonné opatrenie.
2. Budovy Úradu UNHCR sú nedotknuteľné. Majetok, fondy a aktíva UNHCR kdekoľvek umiestnené a u kohokoľvek v držbe sú nedotknuteľné pred pátraním, zhabaním, konfiškáciou, vyvlastnením a akoukoľvek inou formou zásahu, či už výkonnou, administratívnou, právnou alebo legislatívnou činnosťou.
3. Archívy UNHCR a všeobecne všetka dokumentácia patriaca do nich alebo umiestnená v nich je nedotknuteľná.
4. Fondy, aktíva, príjem a iný majetok UNHCR sú oslobodené od
   a) akejkoľvek formy priameho zdanenia za predpokladu, že UNHCR si nebude nárokovať oslobodenie od poplatkov za poskytovanie verejných služieb,
   b) colných poplatkov, zákazov a obmedzení na predmety dovážané alebo vyvážané UNHCR na svoje oficiálne použitie za predpokladu, že predmety dovezené podľa takéhoto oslobodenia sa nepredajú v krajine s výnimkou, ak sa takýto predaj uskutoční za podmienok odsúhlasených vládou,
   c) colných poplatkov, zákazov a obmedzení týkajúcich sa dovozu a vývozu svojich publikácií.
5. Od všetkých colných poplatkov, zákazov a obmedzení budú oslobodené akékoľvek materiály dovážané alebo vyvážané UNHCR, štátnymi alebo medzinárodnými orgánmi riadne akreditovanými UNHCR na rokovania v jeho zastúpení v súvislosti s humanitárnou pomocou pre utečencov.
6. UNHCR nebude podliehať žiadnym finančným kontrolám, predpisom alebo moratóriu a môže voľne
   a) od splnomocnených komerčných agentúr získavať, udržiavať a používať voľne zameniteľné meny, vlastniť devízové účty a získavať, vlastniť a používať fondy, cenné papiere a zlato prostredníctvom splnomocnených inštitúcií,
   b) dovážať financie, cenné papiere, devízy a zlato do hostiteľskej krajiny z akejkoľvek inej krajiny, po-užívať ich v rámci hostiteľskej krajiny alebo previesť ich do iných krajín.
7. UNHCR sa poskytne najvýhodnejší legálny zameniteľný kurz.

Článok IX
Komunikačné úľavy

1. Vo svojich oficiálnych stykoch bude mať UNHCR rovnako výhodné postavenie, aké vláda udeľuje inej vláde vrátane diplomatických misií alebo iným medzivládnym, medzinárodným organizáciám v otázkach priorít, tarif a poplatkov za poštovné, telegramy, telefaxy, telefóny, telegrafy, telexy a iné komunikácie, ako aj v oblasti sadzieb za informácie pre tlač a rozhlas.
2. Vláda zabezpečí nedotknuteľnosť oficiálnych komunikácií a korešpondencie UNHCR a nebude proti nim uplatňovať žiadnu cenzúru. Takáto nedotknuteľnosť sa bez obmedzenia vzťahuje na publikácie, fotografie, diapozitívy, filmy a zvukové záznamy.
3. UNHCR má právo používať kódy, odosielať a pri-jímať korešpondenciu a iné materiály kuriérom alebo v zapečatenej batožine, ktorá má rovnaké výsady a imunity ako diplomatickí kuriéri a ich batožina.
4. UNHCR má právo prevádzkovať rozhlas a iné telekomunikačné zariadenie na frekvenciách registrovaných Organizáciou Spojených národov a na frekvenciách pridelených vládou, a to medzi svojimi úradmi v rámci krajiny a mimo krajiny, a najmä s centrálou UNHCR v Ženeve.

Článok X
Funkcionári UNHCR

1. Predstaviteľ UNHCR, jeho zástupca a ďalší vyššie postavení úradníci a ich rodinní príslušníci môžu po dohode medzi vládou a UNHCR využívať počas svojho pobytu v krajine výsady a imunity, výnimky a úľavy všeobecne poskytované diplomatom. Na ten účel zahrnie Ministerstvo zahraničných vecí ich mená do zoznamu diplomatov akreditovaných v krajine.
2. Funkcionári UNHCR budú počas svojho pobytu v krajine využívať
   a) imunitu pred právnym postihom za slovné alebo písomné prejavy a za všetky činy vykonané v rámci úradného postavenia, pričom táto imunita pokračuje aj po ukončení zamestnania v UNHCR,
   b) imunitu proti kontrole a zhabaniu ich úradnej batožiny,
   c) imunitu proti povinnosti akejkoľvek vojenskej služby alebo akejkoľvek inej povinnej služby,
   d) výnimku z prisťahovaleckých predpisov a z predpisov o registrácii cudzincov vo vzťahu k nim, k ich rodinným príslušníkom a iným členom ich domácností,
   e) výnimku zo zdanenia mzdy a všetkých ďalších odmien, ktoré im bude UNHCR vyplácať,
   f) výnimku z akejkoľvek formy zdanenia príjmov, ktoré im plynú zo zdrojov mimo krajiny,
   g) urýchlené a bezplatné vybavenie a vydanie víz, licencií alebo povolení (napríklad pre komunikačné zariadenia), ak sú potrebné, a voľný pohyb v rámci krajiny, do krajiny a z krajiny v rozsahu potrebnom na uskutočňovanie programov medzinárodnej ochrany a humanitárnej pomoci UNHCR,
   h) bez obmedzenia právo vlastniť alebo spravovať v rámci krajiny devízy, devízové účty a hnuteľný majetok a právo po ukončení zamestnania v UNHCR vyviezť z hostiteľskej krajiny svoje fondy, ktorých zákonnú držbu môžu preukázať,
   i) rovnakú ochranu a repatriačné úľavy pre nich, ich rodinných príslušníkov a iných členov domácností, aké sa poskytujú v čase medzinárodnej krízy diplomatom,
   j) právo dovážať na osobné použitie bez cla a iných poplatkov, zákazov a obmedzení
   – nábytok a osobný hnuteľný majetok v jednej alebo vo viacerých samostatných dodávkach a následne dovážať k tomu potrebné dodatky vrátane motorových vozidiel podľa platných predpisov v krajine pre diplomatických predstaviteľov akreditovaných v krajine a/alebo stále sídliacich členov medzinárodných organizácií,
   – primerané množstvá určitých predmetov na osobné použitie alebo spotrebu, ale nie na darovanie alebo predaj.
3. Funkcionári UNHCR, ktorí sú štátnymi príslušníkmi alebo majú trvalý pobyt v hostiteľskej krajine, môžu využívať len tie výsady a imunity, ktoré sú stanovené v Dohovore.

Článok XI

Miestny personál

1. Miestni zamestnanci, ktorým sa vyplácajú hodinové sadzby za vykonávanie služieb pre UNHCR, budú môcť využívať imunitu pred právnym postihom za slovné alebo písomné prejavy a za akékoľvek činnosti nimi vykonávané v rámci svojich oficiálnych funkcií.
2. Podmienky zamestnania miestneho personálu budú v súlade s príslušnými rezolúciami, predpismi a pravidlami Organizácie Spojených národov.

Článok XII

Experti na misii

Expertom vykonávajúcim misiu pre UNHCR sa budú poskytovať také úľavy, výsady a imunity, aké sú po-trebné na nezávislé vykonávanie ich funkcií. Konkrétne budú požívať

a) imunitu pred zadržaním alebo väzbou,

b) imunitu pred právnym postihom akéhokoľvek druhu za slovné alebo písomné prejavy a činy, vykonané v priebehu výkonu ich misie. Táto imunita trvá aj po ukončení výkonu misie pre UNHCR,

c) nedotknuteľnosť všetkých písomností a dokumentov,

d) právo používať kódy a prijímať písomnosti alebo korešpondenciu kuriérom alebo v zapečatenej batožine pri úradných komunikáciách,

e) rovnaké úľavy týkajúce sa devíz alebo výmenných obmedzení, aké majú predstavitelia zahraničných vlád na dočasných oficiálnych misiách,

f) rovnaké imunity a úľavy vrátane imunity proti inšpekcii a zhabaniu týkajúcej sa ich osobnej batožiny, aké majú diplomatickí predstavitelia.

Článok XIII

Osoby vykonávajúce služby v zastúpení UNHCR

Ak sa zmluvné strany nedohodnú inak, vláda udelí všetkým osobám vykonávajúcim služby v zastúpení UNHCR, iným ako štátnym príslušníkom hostiteľskej krajiny, ktorí sú zamestnaní miestne, výsady a imunity ustanovené článkom V, časťou 18 Dohovoru. Zabezpečí sa im aj

a) urýchlené bezplatné vybavenie a vydanie víz, licencií alebo povolení (napríklad pre komunikačné zariadenia) potrebných na účinné vykonávanie ich funkcií,

b) voľný pohyb v rámci krajiny, vstup a výstup z krajiny v rozsahu potrebnom na realizovanie humanitárnych programov UNHCR.

Článok XIV

Oznámenie

1. UNHCR oznámi vláde mená funkcionárov UNHCR, expertov na misii a iných osôb vykonávajúcich služby v zastúpení UNHCR a zmeny v postavení týchto jednotlivcov.
2. Funkcionári UNHCR, experti na misii a iné osoby vykonávajúce služby v zastúpení UNHCR budú vybavené špeciálnymi identifikačnými kartami potvrdzujúcimi ich štatút podľa tejto dohody.

Článok XV

Vzdanie sa imunity

Výsady a imunity sú poskytnuté personálu UNHCR v záujme Organizácie Spojených národov a UNHCR, a nie na osobný prospech jednotlivcov. Generálny tajomník Organizácie Spojených národov sa môže zrieknuť imunity akéhokoľvek personálu UNHCR v ktoromkoľvek prípade, ak by podľa jeho názoru imunita prekážala priebehu súdneho konania, a možno sa jej zrieknuť bez ujmy na záujmoch Organizácie Spojených národov a UNHCR.

Článok XVI
Urovnávanie sporov

Akýkoľvek možný spor medzi vládou a UNHCR, ktorý vznikne z tejto dohody alebo bude s ňou súvisieť, urovná sa priateľským rokovaním alebo iným dohodnutým spôsobom; ak sa tak nestane, spor sa predloží arbitráži na požiadanie ktorejkoľvek zmluvnej strany. Každá zmluvná strana určí jedného arbitra, a títo dvaja arbitri určia tretieho arbitra, ktorý bude predsedom. Ak do 30 dní po požiadaní o arbitráž niektorá zmluvná strana nevymenuje arbitra, alebo ak do 15 dní od vymenovania dvoch arbitrov nebude vymenovaný tretí arbiter, každá zmluvná strana môže požiadať prezidenta Medzinárodného súdneho dvora, aby vymenoval arbitra. Všetky rozhodnutia arbitrov budú vyžadovať hlas dvoch z nich. Postup arbitráže určia arbitri a náklady arbitráže budú znášať zmluvné strany podľa ocenenia arbitrami. Arbitrážne rozhodnutie bude obsahovať vyhlásenie o dôvodoch, na ktorých je založené, a zmluvné strany ho prijmú ako konečné rozhodnutie sporu.

Článok XVII
Všeobecné ustanovenia

1. Táto dohoda nadobudne platnosť dňom jej podpisu oboma zmluvnými stranami a bude platiť dovtedy, kým nebude vypovedaná v súlade s odsekom 5 tohto článku.
2. Táto dohoda sa bude interpretovať v zmysle svojho základného cieľa, ktorým je umožnenie UNHCR plne a účinne uskutočňovať svoj medzinárodný mandát pre utečencov a dosahovať svoje humanitárne ciele v krajine.
3. Akúkoľvek dôležitú záležitosť, ktorá nie je upravená ustanoveniami tejto dohody, urovnajú zmluvné strany pri zohľadnení príslušných rezolúcií a rozhodnutí príslušných orgánov Organizácie Spojených národov. Každá zmluvná strana plne a solidárne zváži akýkoľvek návrh postúpený druhou stranou podľa tohto odseku.
4. Konzultácie s cieľom zmeniť túto dohodu sa môžu uskutočniť na požiadanie vlády alebo UNHCR. Zmeny sa urobia spoločnou písomnou dohodou.
5. Táto dohoda prestane platiť po uplynutí šiestich mesiacov odo dňa, keď jedna zo zmluvných strán písomne oznámi druhej zmluvnej strane svoje rozhodnutie vypovedať dohodu, okrem normálneho zastavenia činností UNHCR v krajine a disponovania jeho majetkom v krajine.

Na dôkaz toho podpísaní, riadne vymenovaní predstavitelia vlády Slovenskej republiky a Vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov, podpísali v zastúpení zmluvných strán túto dohodu vyhotovenú v slovenskom a anglickom jazyku. Na účely výkladu a v prípade konfliktu bude rozhodujúci anglický text.

V Bratislave 1. marca 1994

Za vládu Slovenskej republiky:

Ján Lišuch v.r.

Za Úrad Vysokého komisára OSN pre utečencov:

John Horekens v.r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.